

Читайте, гугайте, у гуржоту наукайтесь, її свого не цурайтесь. /Т. Шевченко/

ДНІПРОПЕТРОВСЬКА ОБЛАСНА ПЕДАГОГІЧНА ГАЗЕТА

№ 19-20 (795-796)
Травень
2016 року

ДНІПРОПЕТРОВСЬКА ОБЛАСНА ПЕДАГОГІЧНА ГАЗЕТА

Видається
з грудня
1993 року

Дорогі учні Дніпропетровщини!
ЩИРО ВІТАЮ ВАС

ЗІ СВЯТОМ ОСТАННЬОГО ДЗВОНІКА!

Цей день символізує початок літніх канікул. Певен, що три місяці будуть незабутніми, і ви з новими силами знову візьметеся за книжки у вересні.

Для вас, випускники, цей дзвоник, і справді, останній. Залишається позаду безтурботна та щаслива пора, сповнена мрій і сміливих планів. Ви вирушате у доросле життя. Сподіваюся, що знання, які ви набули, допоможуть досягти омріяних вершин.

Усім школярам бажаю гарного відпочинку та яскравих вражень, учителям – творчого натхнення, а випускникам – впевненості у своїх силах та наполегливості в досягненні мети.

Миру всім, щастя, добра, міцного здоров'я та успіхів.
З повагою

Голова облдержадміністрації Валентин РЕЗНИЧЕНКО

Нагороди для юних талантів

Юні програмісти, журналісти, винахідники, креслявці, спортсмени, співаки, танцюристи – найталановитіші хлопці та дівчата зі всієї області – зібралися у Дніпропетровській облдержадміністрації. Їх 33. Вони – переможці щорічного обласного конкурсу «Обдаровані діти – надія України-2016». Наймолодшому – 8 років, найстаршому – 16. Кожен за свою перемогу отримав грошову премію та диплом. Подяки вручили і педагогам, які виховували малих розумників.

«Обирати найталановитіших дітей стало нашою доброю традицією – ми проводимо конкурс вже майже двадцять років. Щоразу учасників більше. 2016 року до змагань долучилися понад тисяча вихованців позашкільних гуртків. Кращих дітей та колективи визначали у 29 номінаціях. У журі конкурсу – досвідчені пе-

дагоги», – розповів директор департаменту освіти та науки ОДА Олексій Полторацький.

Випускниця школи з Петропавлівського району Наталія Москаленко соромиться, розповідаючи журналістам про свої творчі успіхи. Дівчина ще не звикла до об'єктивів телекамер, але тримається мужньо. Юна «акула пера» вже має перші успіхи: «Я пишу в районну газету «Степова зоря». Стала стипендіаткою факультету журналістики МАН. А сьогодні за свої статті вперше отримую премію обласного конкурсу. Журналістика – це моє покликання. Хочу й далі вдосконалювати свої навички та опанувати цю професію в університеті».

Наразі у гуртках шкіл та позашкільних закладів Дніпропетровщини займається понад 238 тисяч дітей.

Наші інтелектуали – кращі на Всеукраїнському конкурсі

За перемогу у Всеукраїнському конкурсі Малої академії наук боролися 52 науковця нашої області. Юні інтелектуали вибороли 2 золоті, 9 срібних та 13 бронзових нагород. Вони відзначилися у математиці, літературі, географії, археології, експериментальній фізиці, біології та інформаційних технологіях.

Десятикласник Олександр Миргородський – кращий серед математиків. Хлопець родом із Кривого Рогу, навчається в обласному фізико-математичному ліцеї. Каже, що потяг до точних наук у нього від батьків:

Бронзу з педагогіки й астрономії має випускниця криворізького ліцею Анастасія Рашевська.

«Щоб вдало захистити роботу, її треба полюбити. Це мій секрет успіху, – ділиться дівчина. – Я мрію стати вчителькою, тому об'єднала для до-

«Моя мама – вчителька фізики, батько добре знає математику, тому я підтримую родинну традицію.

Захист роботи був складним, проте цікавим. Ми з науковим керівником шукали рівності та нерівності для тетраедра. Наступного року також плануємо готувати наукове дослідження на конкурс, можливо, на цю ж тему».

слідження дві улюблені справи – астрономію і педагогіку».

Переможців запросили до Дніпропетровської облдержадміністрації, де юних науковців вітали почесними грамотами і подарунками.

Знавці інформаційних технологій

Створити відео, презентацію, графічний малюнок і навіть сайт – не проблема для школярів та вихованців училищ нашої області.

96 найкращих з них – знавці інформаційних технологій – отримали грамоти, медалі, кубки та призи за перемогу в обласних конкурсах на підсумковій конференції Обласного центру науково-технічної творчості та інформаційних технологій учнівської молоді.

Нагороди отримали і 76 вчителів, які готували дітей для участі в інтелектуальних змаганнях. У цьому навчальному році було сім конкурсів – для програмістів, дизайнерів і відеомонтажерів-початківців.

Участь у змаганнях взяли майже дві тисячі дітей із Дніпропетровська, Дніпродзержинська, Нікополя, Кривого Рогу, Павлограда та інших міст і районів області.

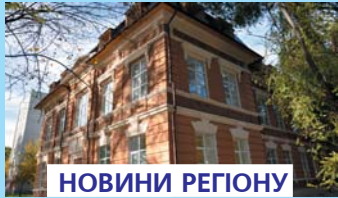
Конкурси відбувалися за різними напрямками і віковими групами. Для найменших – «Капітошка». Десятирічні учні зі школи № 114 Кривого Рогу з комп'ютером вже на рівних.

«Ми зробили презентацію у PowerPoint. – розповідає переможець конкурсу «Капітошка» Роман Крук, – у ній бджола навчає маленьких бджоленят рахувати. А ще ми мали написати у Word казку, там мій головний герой – сніговик».

Незважаючи на юний вік, школярі знаються на сучасних інформаційних технологіях. «Ми робимо у школі чимало презентацій, – ділиться Ліза Волкова, яка посіла III місце. – Мені це дуже подобається і зовсім неважко. Наступного року теж братимемо участь у таких змаганнях».

За матеріалами департаменту інформаційної діяльності та комунікацій з громадськістю облдержадміністрації

НОВИНИ РЕГІОНУ

4-13 – інформаційно-просвітницькі, культурно-мистецькі, спортивно-розважальні заходи з нагоди Дня пам'яті та примирення та Дня перемоги.

6-8 – Міжнародна філософська школа, присвячена 185-річчю від дня народження та 125-річчю від дня смерті нашої землячки О.П. Блаватської.

10 – робоча нарада з представниками КБ «Приватбанк» та керівниками районних і міських відділів освіти щодо участі у проєкті «PB Save School».

12 – «Круглий стіл» «Соціалізація дітей з особливими освітніми потребами в умовах оновленого нормативно-правового поля» за участю представників Міністерства освіти і науки України;

– зустріч з представниками товариства міжнародного співробітництва Deutsche Gesellschaft für Internationale Zusammenarbeit (GIZ) щодо конкурсу-відбору загальноосвітніх та професійно-технічних навчальних закладів для облаштування 30 тренінгових кабінетів.

13 – інформаційно-просвітницькі заходи до Дня пам'яті жертв політичних репресій;

– обласний зліт-конкурс команд юних інспекторів руху.

16-22 – Тиждень безпеки дорожнього руху (єдиний урок «Безпека на дорозі – безпека життя»).

17 – обласний етап Всеукраїнського фестивалю Загонів юних пожежників-рятувальників у Палаці дітей та юнацтва.

17-19 – вивчення Міністерством освіти і науки України організаційно-методичних засад здійснення навчально-виховного процесу та забезпечення комплексної реабілітації дітей з особливими освітніми потребами в умовах навчально-реабілітаційних центрів.

18 – урочисте нагородження 30 переможців конкурсу «Розповідь про подвиг» – учнів загальноосвітніх навчальних закладів області;

– зустріч із представниками GIZ щодо ефективності проєкту «Консультації з ВІЛ/СНІДу та підтримка інституцій»;

– гала-концерт обласного фестивалю «Повір у себе» для вихованців інтернатних закладів.

18-23 – інформаційно-просвітницькі заходи на вшанування початку депортації кримських татар та представників інших народів з території Криму.

19 – освітньо-розважальні заходи до Дня вишиванки; – «Круглий стіл» «Актуальні проблеми та вектори соціально-економічного розвитку регіону» в Університеті митної справи та фінансів за участі представників бізнесу і влади.

20 – урочисте вшанування науковців області. Організатори заходу: Придніпровський науковий центр НАН України і МОН України.

25 – церемонія підписання Меморандуму про співпрацю між Дніпропетровською обласною державною адміністрацією і Дніпропетровським національним університетом імені Олеся Гончара.

25-27 – Міжнародна наукова конференція «Проблеми механіки залізничного транспорту» (спільно з Дніпропетровським національним університетом залізничного транспорту імені академіка В. Лазаряна).

27 – семінар «Україна – країна модернізованих, безпечних і зручних міст для життя, туризму та бізнесу»;

– «Останній дзвоник» у загальноосвітніх навчальних закладах області (28 – у навчальних закладах, що працюють за шестиденним робочим тижнем). Вручення документів про повну загальну середню освіту на урочистих зборах 28 та 29 травня за участю батьків, представників громадських організацій, органів виконавчої влади та місцевого самоврядування.

30 – урочиста церемонія нагородження переможців III етапу Всеукраїнського конкурсу-захисту науково-дослідницьких робіт учнів – членів Малої академії наук України та їхніх наукових керівників.

31 – урочисте нагородження переможців обласного конкурсу «Обдаровані діти – надія України»;

– нагородження науковців до Дня науки у 2016 році;

– засідання робочої групи з підбиття підсумків відбору 30 загальноосвітніх та професійно-технічних закладів для обладнання тренінгових кабінетів за підтримки GIZ.

Протягом травня:

• обласний (заочний) конкурс майстерності екскурсоводів музеїв при закладах освіти області, присвячений новим експозиціям, що пов'язані з подіями 2013-2016 років (Революція Гідності, АТО, волонтерство тощо);

• моніторинг підписання паспортів бюджетної програми у вищих навчальних закладах області;

• перевірка роботи курсів з підготовки до ЗНО за грантовою угодою KYV-082 в рамках проєкту UCBI (Українська ініціатива з підвищення впевненості) USAID районам і містам Дніпропетровської області;

• виплата обласних іменних стипендій.

Олексій ПОЛТОРАЦЬКИЙ, директор департаменту освіти і науки облдержадміністрації

Новий Дніпропетровщині Новий стандарт освіти

У трьох районах області створять опорні школи

«Опорні школи – це новий досвід не лише для Дніпропетровщини, але й всієї країни, – зазначають у департаменті освіти і науки ОДА. – Їх створюватимуть на базі діючих навчальних закладів. Діти із сусідніх сіл та селищ зможуть приїжджати сюди на факультативи. В опорних школах будуть затишні відремонтовані кабінети, а в них – цікава література та сучасний наочний матеріал для вивчення фізики, хімії, біології: від макетів до лабораторних приладів. Проводитимуть уроки досвідчені вчителі. Програми будуть удосконаленими, а підходи до викладання – сучасними. Опорні школи стануть навчальними міні-центрами для сільської молоді».

Перша така школа діятиме в Апостоловому. Нині в ній навчається 709 учнів. Після того, як вона стане опорною, її зможуть відвідувати хлопці та дівчата ще з трьох сусідніх навчальних закладів: Української школи, Володимирівської та Михайло-Заводського навчально-виховних комплексів.

Другий навчальний заклад – у Царичанці. Тут навчаються 695 школярів. Відвідувати додаткові заняття зможуть й учні Лисківської школи.

Третя школа – у Петропавлівці. Її відвідують 490 дітей. До них долучаться й вихованці Брагинівської, Самарської, Хорошівської шкіл та Олександропільського навчально-виховного комплексу.

Опорні школи запрацюють у вересні цього року. На літніх канікулах у них зроблять ремонт, оновлять устаткування кабінетів. Кошти на це виділяють з місцевих бюджетів.

Пропозиції щодо створення таких навчальних закладів розглядають також у Лозуватці Криворізького району, Новомосковського району, Лихівці П'ятихатського району, в районних центрах: Васильківці, Томаківці, Софіївці, Криничках, Солоному, Покровському. Загалом планують створити 12 опорних шкіл та 37 їхніх філій.

Підсумкова атестація та зовнішнє незалежне оцінювання

У 2015/2016 н. р. у загальноосвітніх навчальних закладах області проведено державну підсумкову атестацію:

у 4-х класах 12-21 травня з трьох предметів: з української мови (мова і літературне читання) та математики у формі підсумкових контрольних робіт;

в 11-х класах з трьох предметів: 5 травня – українська мова у формі ЗНО; 11 – математика або 13 – історія України (період ХХ – початок ХХІ століття) у формі ЗНО за вибором учня; 20 – іноземна мова у навчальних закладах за єдиними тестовими завданнями Міністерства освіти і науки України.

На ЗНО з української мови та літератури на 86 пунктах тестування зареєструвалися 21529 осіб, з'явилися 20432

особи (94,68 %). Залучено 3505 педагогічних працівників. На пунктах тестування працювало 28 громадських спостерігачів та 1 представник ЗМІ.

5 учасників видалено з тестування за порушення процедури проведення ЗНО (знайдено мобільні телефони). Не допущено до пунктів тестування 12 осіб (6 – у зв'язку із відсутністю необхідних документів, 6 – запізнились).

На ЗНО з математики на 50 пунктах тестування зареєструвалися 12788 осіб (з них на ДПА – 7081 особа), з'явилися 11940 осіб (93,37 %). Залучено 2084 педагогічних працівників. Працювало 14 громадських спостерігачів.

Не допущено до пунктів тестування 12 осіб (6 – у зв'язку із відсутністю необхідних документів, 6 – запізнились).

На ЗНО з історії України на 59 пунктах тестування зареєструвалися 14600 осіб (з них на ДПА – 8417 осіб), з'явилися 13559 осіб (92,87 %). Залучено 2388 педагогічних працівників. Працювало 11 громадських спостерігачів. 5 учасників видалено з тестування за порушення процедури проведення ЗНО (знайдено мобільні телефони). Не допущено до пунктів тестування 12 осіб (5 – у зв'язку із відсутністю необхідних документів, 7 – запізнились).

На Дніпропетровщині інспектують роботу шкільних їдалень. Комісія з представників департаменту освіти і науки ОДА, санітарно-служби та громадськості перевіряє якість продуктів, відповідність санітарним нормам і вартість шкільних обідів.

Комісія вже перевірила 9 шкіл у Дніпропетровську, Кривому Розі та Покровському районі. До кінця навчального року проінспектує ще 5. Які саме – не розголошується.

Майже в усіх навчальних закладах виявлені подібні порушення: недотримання санітарних норм, невідповідність меню. У деяких школах недоважували порції.

На виправлення помилок – літні канікули.

Триває перевірка шкільних їдалень

31 вересня комісія проінспектує шкільні їдалень повторно. Якщо ситуація

не зміниться, договори з компаніями, що обслуговують шкільні їдалень, будуть розірвані, відповідальні за організацію харчування – звільнені.

«Ми підтримали ініціативу батьків і створили спеціальну комісію з освітян, санітарних лікарів та громадських активістів для перевірки шкільних їдалень. Які саме навчальні заклади відвідувати перш за все, визначили батьки під час анкетування. До облдержадміністрації надійшло понад 400 анкет з усіх куточків області», – зазначив голова ОДА Валентин Резніченко.

Навчатися на курсах з бізнесу, ІТ, іноземних мов чи права, не виходячи з дому!

Всеукраїнський проєкт безкоштовних он-лайн занять «PROMETHEUS» – це громадський проєкт масових відкритих он-лайн курсів.

Курси складаються з відеолекцій провідних викладачів українських вишів, інтерактивних завдань, що допомагають закріпити отримані знання, а також форуму. Можна поставити запитання викладачу, поспілкуватися з іншими слухачами. Потрібні лише комп'ютер та Інтернет. Після закінчення курсів – іспит. Тим, хто його успішно подолав, – видається електронний сертифікат.

На сайті проєкту prometheus.org.ua є курси на будь-який смак: від підприємництва до психології стресу.

200 тисяч українців, зокрема і наших краян, вже долучилися до проєкту.

За матеріалами департаменту інформаційної діяльності та комунікацій з громадськістю ОДА та департаменту освіти і науки ОДА

ДЕНЬ ЄВРОПИ

Це свято відзначається в Україні відповідно до Указу Президента № 339/2003 від 19 квітня 2003 року в третю суботу травня як день спільних цінностей, спільної історії всіх націй континенту.

Початком історії Дня Європи вважається Декларація Шумана. 9 травня 1950 року в Парижі міністр закордонних справ Франції Робер Шуман закликав Францію, Німеччину та інші європейські країни об'єднати їхні вугільну та сталеливарну галузі промисловості та передати їх в управління новій наднаціональній структурі. Це стало «наріжним каменем Європейської федерації». Завдяки об'єднанню економічних зусиль і розподілу досягнутих результатів європейські країни уникнули накопичення військової могутності одна проти одної, що забезпечило мир у Європі.

Три з половиною десятиліття тому на Міланському саміті – 1985 лідери ЄС вирішили увічнити день проголошення Декларації Шумана та щорічно відзначати «День Європи».

Цьогоріч День Європи в Україні відзначається 21 травня. Протягом травня у навчальних закладах області з нагоди свята відбулися: тематичні уроки, «круглі столи», виховні години, семінари з питань євроінтеграційних процесів в Україні.

Наголошувалося, що європейська інтеграція є визначальним чинником як зовнішньої, так і внутрішньої політики держави; вона зміцнює безпеку та позитивно впливає на взаємини України з іншими державами. Втілення курсу на інтеграцію до ЄС забезпечує гарантії верховенства права, дотримання прав людини, розвиток в Україні громадянського суспільства і демократії, побудову соціально орієнтованої ринкової економіки.

Віктор ТЮТЮНИК, методист навчально-методичної лабораторії природничих дисциплін

Травень

12 – вебінар на тему: «Участь в проведенні обласного конкурсу на кращий дистанційний курс».

13 – III Всеукраїнська наукова конференція «Освіта та соціалізація особистості» за участю педагогічних працівників закладів середньої освіти, що працюють за проектами «Інтегрування змісту випереджаючої освіти для сталого розвитку у навчально-виховний процес» та «Створення системи розвитку аксіосфери особистості на засадах традиційних духовних цінностей», методистів управлінь і відділів освіти, зацікавлених осіб. Розглядалися питання ціннісних аспектів у сучасному суспільстві, методологічних основ соціалізації особистості та інші важливі аспекти соціалізації. Захід став підсумком плідної співпраці ДОІППО та Державного закладу «Південноукраїнський Національний педагогічний університет ім. К.Д. Ушинського».

17 – вебінар з питань підготовки та проведення обласних серпневих засідань керівників методичних об'єднань.

18 – урочисте нагородження класних керівників – переможців і лауреатів обласного туру Всеукраїнського конкурсу «Класний керівник року – 2015» у номінаціях «Класний керівник 5-7-х класів», «Класний керівник 8-9-х класів», «Класний керівник 10-11-х класів».

Відбулися:

- захист курсових проектів заступників директорів сільських (11-12.5) та міських (18-19.5) закладів освіти;
- тренінг-семінар для методистів управлінь (відділів) освіти;
- третій етап занять за тренінговою програмою «Психологічна взаємодія за умов порушення статусно-рольових стосунків» на тему: «Специфіка статусно-рольових стосунків у закладах освіти»;
- постійний науково-методичний семінар з проблем психолого-педагогічного супроводу соціалізації особистості у закладах освіти на тему: «Соціалізація особистості в освітньому просторі навчального закладу: психолого-педагогічні аспекти»;
- курси-тренінги для методистів, директорів, заступників директорів навчальних закладів, які отримали сертифікати за програмою «Випереджаюча освіта для сталого розвитку»: 11 – «Створення позитивного іміджу навчального закладу в мережі Інтернет та його використання для просування на ринку освітніх послуг (сайти, блоги, веб-сторінки школи, директора, заступників та інших педагогічних працівників закладу)»; 12 – «Сучасні експертні системи оцінки педагогічної майстерності вчителів»; 24 – «Пріоритети державної політики у галузі освіти».

Григорій ДРАГУНОВ, завідувач навчально-методичного відділу організаційно-педагогічних заходів

Розвиток громадянського суспільства

Представники ДОІППО взяли участь у роботі семінару-тренінгу в Одесі. Захід відбувся 11-13 травня в рамках швейцарсько-українського проекту «Розвиток громадянських компетентностей в Україні – DOCCU», що впроваджує Національна академія державного управління при Президенті України, Цюрихський педагогічний університет (Швейцарія), державний вищий навчальний заклад «Університет менеджменту освіти».

Метою проекту є створення середовища, де пріоритетами є верховенство права та права людини, гендерна рівність, збалансований розподіл повноважень та економічна стабільність. Верховенство права та рівність у всіх сферах життя закріплені законодавчо,

проте необхідно докласти чимало зусиль для мінімізації розриву між теорією закону та дійсністю життя.

Під час семінару-тренінгу обговорювалися шляхи переходу від демократії як системи до демократії як культури. Учасники фокус-груп «Керівники шкіл» (М.Г. Ватковська, К.М. Романенко, Л.І. Якименко, І.Г. Коляда) та «Учителі» (Л.Л. Базилевська, Т.В. Мотуз, Т.Д. Побоча) обговорили основні проблеми розвитку громадянських компетентностей керівників освіти та педагогічних працівників.

На секційних засіданнях велику увагу приділено питанням взаємодії влади, громади та освітніх установ у впровадженні громадських

ініціатив і реформуванні системи освіти на регіональному та місцевому рівнях.

Наступним етапом впровадження проекту «Розвиток громадянських компетентностей в Україні – DOCCU» буде навчання всіх працівників КВНЗ «ДОІППО», а також керівників та педагогічних працівників закладів освіти області.

Виховна система сучасного закладу освіти

На базі КЗО «СЗШ № 123» Дніпропетровської міської ради 21 квітня відбувся обласний семінар-практикум заступників директорів з виховної роботи «Концептуальна модель виховної роботи: «Я – людина, патріот, громадянин, гуманіст, сім'янин». Відкрили семінар старші викладачі кафедри виховання та культури здоров'я КВНЗ «ДОІППО» Людмила Шабаєва та Олена Яшина. У зібранні взяли участь методист науково-методичного центру управління освіти та науки міської ради Ірина Бойко, учасники АТО, ветерани Другої світової війни.

Семінар мав розкрити алгоритм впровадження «Концепції національно-патріотичного виховання дітей і молоді», Всеукраїнської програми «Сімейні цінності», «Концепції громадянського виховання», Міжнародного українсько-польського проекту «Уроки з підприємницьким тлом» у виховну роботу закладів освіти області, ознайомити зі спеціальною літературою, методичними доробками, обмінятися досвідом.

Місцем проведення семінару обрали школу з передмістя, в багатому на історію та патріотичні традиції Таромському, де виховні заходи проводяться на високому рівні, в чому учасники семінару мали нагоду пересвідчитися.

Цікаву інформацію містили виступ директора Вікторії Железної, яка використала відео, фотоілюстрації, друковані матеріали про історію школи та селища, що знайшла пошукова група учнів, та презентація «... 123-я – рідна школа, дитинства нашого земля» заступника директора з виховної роботи,

учасника українсько-польського проекту «Уроки з підприємницьким тлом» Альбіни Різак.

У виховній роботі педагоги закладу застосовують особистісно зорієнтований підхід до дітей. Доброзичливі, теплі, приязні стосунки ґрунтуються на взаємній довірі та взаємоповазі. Ефективно забезпечується процес розвитку особистості дитини, в якій гармонійно поєднуються високі моральні чесноти: громадянська зрілість, патріотизм, почуття обов'язку та відповідальності перед суспільством.

У практичній частині семінару відбулося засідання дебатного клубу «Насилля серед молоді – наслідок впливу суспільства, а не сім'ї» (вчитель історії Світлана Нетьосова), «Гармонійна сім'я – це щастя» (вчитель біології Галина Кривошея); позакласний захід «У дитинстві відкривається материк, ім'я якого – Батьківщина» (вчитель початкових класів Наталія Ліб).

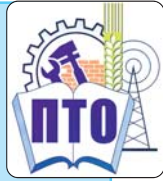
Підсумковим акордом традиційно є захід з національно-патріотичного виховання. Класний керівник 10-А класу Оксана Кашлева, педагог-організатор Юлія Яцина та учні школи показали інсценізацію «Від покоління до покоління я Україні мир несусь» та привітали ветеранів Другої світової війни і учасників АТО. Програма загальношкільного свята відповідала тематиці, була акцентованою та емоційною. Учасникам заходу аплодували стоячи.

Людмила ШАБАЄВА, Олена ЯШИНА, старші викладачі кафедри виховання та культури здоров'я ДОІППО

Хроніка подій

Професійно-технічна освіта

Травень

5 – презентація матеріалів «Згадаймо ветеранів профтехосвіти до Дня Перемоги» на засіданні ради директорів ПТНЗ області.

11 – I етап Дитячо-юнацької військово-спортивної патріотичної гри «Сокіл» («Джурра») у Новоосколовському регіоні;

– відеозустріч учнівських еврорубів ПТНЗ до Дня Європи в Україні «Мій вибір – Україна європейська»;

– участь у Всеукраїнському вебінарі «Використання SWOT-аналізу для моніторингу методичної діяльності навчального закладу».

11-12 – II етап Всеукраїнського конкурсу фахової майстерності серед учнів ПТНЗ з професії «Лицувальник-плиточник» на базі Криворізького центру підготовки та перепідготовки робітничих кадрів будівельної галузі.

12 – I етап гри «Сокіл» («Джурра») у Дніпродзержинському регіоні;

– майстер-клас для учнів шкіл Покровського району (в режимі відеозв'язку).

13 – турнір з міні-футболу пам'яті колишнього директора Дніпропетровського центру професійно-технічної освіти Ревнівцева М.П.

14 – участь ПТНЗ у Всеукраїнській акції «Ніч музеїв».

16 – урочисте підбиття підсумків Криворізького міського огляду-конкурсу на звання «Кращий роботодавець по роботі з молоддю», «Кращий колективний договір».

16-20 – III етап Всеукраїнського конкурсу фахової майстерності серед учнів ПТНЗ з професії «Верстатник широкого профілю» на базі Вищого професійного училища № 17 Дніпропетровська.

16-21 – «День Європи» у ПТНЗ області.

16-22 – Декада робітничих професій машинобудівної та електротехнічної галузей.

17 – «Круглий стіл» на тему: «Підготовка майбутніх робітників-машинобудівників у межах соціального партнерства закладів ПТО і підприємств галузі».

18 – «Круглий стіл» на тему: «Застосування інноваційних бібліотечних технологій у роботі бібліотеки ПТНЗ».

19 – семінар з питань атестації та ліцензування для працівників ПТНЗ 1-го рівня, що здійснюють професійну підготовку учнів шкіл;

– майстер-клас «Проектна діяльність на уроках філологічних дисциплін» у форматі інтернет-ефіру;

– заняття Школи «Навчання і перенавчання» (з Криворізьким міським центром зайнятості) «Якісна професійна освіта у відповідності до вимог сучасного ринку праці – складова формування мобільності робітників»;

– Форум патріотичних справ лідерів учнівського самоврядування «Ми – українці!»;

– засідання психологічної лабораторії НМЦ ПТО з проблем соціалізації учнів-сиріт, які навчаються в ПТНЗ області;

– участь у «Круглому столі» Інституту ПТО НАПН України на тему: «Теорія і практика професійної орієнтації та кар'єрного консультування учнівської молоді».

20 – Урок мужності (патріотичне виховання на прикладі видатних людей області) на базі Дніпропетровського центру професійно-технічної освіти;

– майстер-клас «Плазмове зварювання» на базі Криворізького центру професійної освіти металургії та машинобудування.

23 – заняття «Педагогічної майстерні» вихователя гуртожитку та лабораторія класних керівників (дистанційно).

23-27 – участь переможців II етапу обласного конкурсу у III етапі Всеукраїнського конкурсу фахової майстерності серед учнів ПТНЗ: з професії «Кравець» – в Черкасах; з професії «Лицувальник-плиточник» – у Херсоні.

24 – відеосемінар з профільного та допрофільного навчання (технологічний напрям) для учнів старшої школи на базі ПТНЗ області;

– заняття Школи практичного психолога, соціального педагога.

25 – майстер-клас «Буктрейлер як ефективний медіа-ресурс сучасної бібліотеки» на базі Дніпропетровської обласної універсальної наукової бібліотеки.

26 – семінар керівників центрів при кримінально-виконавчих установах закритого типу;

– засідання педагогічної студії «Інноваційні технології – вимога часу».

27 – «Круглий стіл» на тему: «Збереження психічного і фізичного здоров'я дітей в умовах навчально-виховного процесу – одна з важливих умов формування здорової нації».

Віктор ВАСИЛИНЕНКО,
директор Навчально-методичного центру ПТО
у Дніпропетровській області

На базі Вищого професійного училища № 17 Дніпропетровська відбувся III етап Всеукраїнського конкурсу фахової майстерності серед учнів професійно-технічних навчальних закладів з професії

«ВЕРСТАТНИК ШИРОКОГО ПРОФІЛЮ»

Учасників Всеукраїнських змагань із 18 регіонів України привітали член оргкомітету конкурсу О.І. Богданович, заступник директора департаменту освіти і науки Дніпропетровської облдержадміністрації А.Л. Демура, голова ЦК профспілки «Космос-маш» Державного підприємства «ВО «Південний машинобудівний завод ім. О.М. Макарова» В.В. Васильєв, заступник генерального директора з персоналу Південмашу В.В. Патока, директор з персоналу ПАТ «ІНТЕР-

ПАЙПТНЗ» І.А. Малий, начальник відділу персоналу ТОВ «АскорІндустрі» М.С. Васюта.

Конкурс передбачав: візитівку учасника (презентація навчального закладу, професії, учасника конкурсу); виконання теоретичного завдання (вирішення тестів на персональному комп'ютері, розробку технологічного процесу виготовлення деталі); виконання практичного завдання, що відповідає вимогам 3 кваліфікаційного розряду (токарна та фрезерна обробка деталі «Стакан»).

Журі було сформовано із представників роботодавців – флагманів машинобудівної галузі на Дніпропетровщині: керівників виробництва Південмашу, ТОВ «Дніпропетровський завод бурового обладнання», агрегатно-ремонтного

цеху вагонно-ремонтної майстерні Міського комунального підприємства «Дніпропетровський електротранспорт», ремонтно-механічного цеху «ІНТЕРПАЙП ПТЗ».

Департамент освіти і науки ДОДА спільно з НМЦ ПТО у Дніпропетровській області організували проведення: «круглого столу» на тему «Підготовка майбутніх робітників-машинобудівників в межах соціального партнерства закладів ПТО і підприємств галузі», екскурсії на сучасне металургійне підприємство «ІНТЕРПАЙП СТАЛЬ», цех головної зборки ДП «ВО «Південмаш», до центру народної творчості смт Петриківка та с. Галушківка, обласним центром.

Учасники конкурсу отримали буклети «Історія та сучасність Дніпропетровщини», «Адреси інноваційного педагогічного досвіду профтехосвіти Дніпропетровщини» тощо.

І місце виборов **Дмитро Бараненко**, учень ВПУ № 17. II і III місце посіли відповідно учні ВПУ Запоріжжя та Кременчука.

Навчально-методичний центр профтехосвіти у Дніпропетровській області спільно з обласним центром зайнятості впроваджують інноваційний профорієнтаційний проект

«ПРОФЕСІЯ ПОРЯД»

Для учнів 9-х класів шкіл Покровського району проведено **онлайн майстер-клас з робітничих професій** за участі учнів та педагогічних працівників Дніпропетровського центру професійно-технічної освіти туристичного сервісу та Міжрегіонального вищого професійного училища поліграфії та інформаційних технологій.

У рамках заходу презентовано: систему профтехосвіти Дніпропетровщини; перелік освітніх послуг; ринок праці та актуальні робітничі професії; можливості НМЦ ПТО (сайт, консультація абітурієнтів та їхніх батьків, електронне тестування «Магеллано Університет»); перспективи кар'єрного зростання.

Старшокласників ознайомили із професіями «Агент з організації туризму», «Перукар», «Майстер ресторанного обслуговування», «Флорист, декоратор вітрин» та професіями поліграфічної галузі. Учні ПТНЗ провели майстер-класи зі складання серветок

до святкового столу, плетіння та прикрашання волосья, ліплення прикрас для кондитерських виробів із мастики, створення букетної композиції та створення вітальних листівок у програмі Adobe Photoshop, учнівський проект презентації навчального закладу та професій у техніці скрайбінг.

Під час діалогу «Запитуйте – відповідаємо!» присутні отримали корисну інформацію про професії, навчальні заклади, безкоштовну електронну тестову програму «Магеллано Університет», що розміщено на сайті НМЦ ПТО у Дніпропетровській області у розділі «Профорієнтаційний термінал» (<http://nmc-ptu.dp.ua/>).

На базі Київського національного університету культури і мистецтв за підтримки мережі екоресторанів «Батьківська хата» та Асоціації кулінарів України (АКУ) відбувся

7-й Всеукраїнський конкурс юніорів з кулінарного мистецтва і сервісу

Серед 150 учасників змагань нашу область представляли майстри виробничого навчання та учні Західно-Донбаського професійного ліцею. **Марія Морщанська** отримала диплом III-го ступеня та бронзову медаль в номінації «Страви з птиці».

Учні ПТНЗ разом зі студентами, відомими шеф-кухарями, рестораторами та педагогічними працівниками стали учасниками яскравого флеш-мобу, що допоміг встановити Національні рекорди: «Найбільша кількість кухарів на одній локації» та «Найбільша кількість видів вареників», які зафіксували експерти Національного реєстру рекордів України.

Учні та педпрацівники відвідали «круглі столи» та майстер-класи від провідних бренд-шефів України.

За ініціативи Дніпропетровської обласної громадської організації «Січеславське козацтво запорозьке» спільно з НМЦ ПТО у Дніпропетровській області на базі Дніпропетровського центру професійно-технічної освіти відбувся Урок патріотизму:

«Життєвий і творчий шлях видатних постатей ХХ століття»

Урок мужності, що проводився в рамках відзначення 25 річниці Незалежності України, розпочався хвилиною мовчання та продовжився презентацією про відомих людей Дніпропетровського краю, які пройшли життєвий шлях від робітника-початківця до професіонала – керівника нового типу установ та організації. Це генерали козацтва України М.О. Гордієнко, О.О. Покуса, В.В. Богатир, В.Г. Бойко, М.П. Ревнівцев, які своїми знаннями та справами зробили вагомий внесок у справу розвитку козацького руху.

Завдяки небайдужості, поваги та любові до Українського Козацтва цих людей в ПТНЗ області творено 14 дитячо-юнацьких козацьких осередків.

Відбувся турнір серед молоді з міні-футболу пам'яті генерала козацтва України Миколи Петровича Гордієнка. У бібліотеці навчального закладу організовано виставку картин Віктора Васильовича Богатиря. Представлені збірки книжок про наших земляків та їхні твори.

На заході були присутні близькі та родичі людей з великої літери, представники козацьких формувань, учні загальноосвітніх, професійно-технічних та вищих навчальних закладів I-II рівнів акредитації.

Звичайний учень – незвичайний вчинок!

Учня Західно-Дніпровського центру професійно-технічної освіти **Євгена Іванова** нагородили Грамотою Вільногірського МВ ГУ ДСНС України у Дніпропетровській області за виявлену мужність, героїзм та відвагу, за врятовані життя людей.

Лихо трапилось на водоймищі, що на околиці міста. Євген побачив як семирічний хлопчик та 67-річний чоловік раптом потрапили у воду. Він поспішив на допомогу і врятував їм життя.

Найдорожчою нагородою для юного героя стали слова вдячності рідних врятованих.

Спасибі за милосердя!

Щиро вдячні працівникам та учням ВПУ № 17 за розуміння і співчуття, моральну підтримку і надання допомоги нашому учневі I курсу, який перебував на лікуванні у Дніпропетровську і терміново потребував переливання донорської крові. Нехай Ваша доброта і милосердя повернуться до Вас сторицею. Бажаємо Вам здоров'я, благополуччя та успіхів.

Педагогічний та учнівський колективи ВПУ № 75, Покровський район

УРОКИ ФІЗИЧНОЇ КУЛЬТУРИ: ІННОВАЦІЇ ТА ФУТБОЛ

Дніпропетровськ щиро вітає 12-14 квітня учасників другого туру **Всеукраїнського конкурсу на кращий інноваційний урок фізичної культури та урок фізкультури з елементами футболу**. Організатори конкурсу – Департамент освіти і науки облдержадміністрації, Дніпропетровський обласний інститут післядипломної педагогічної освіти, Дніпропетровське обласне відділення (філія) Комітету з фізичного виховання та спорту МОН України – підготували нагороди та пам'ятні призи всім учасникам змагань.

На конкурс надіслали досвіди робіт та відеоматеріали 18 вчителів фізичної культури,

але вимогливе журі до фіналу допустило лише 5 найкращих (у відповідності до Всеукраїнських вимог). Це:

- Віталій Миколайович Микитенко, НВК № 66 Дніпропетровська, спеціаліст другої категорії;
- Євгеній Олександрович Федоренко, НВО № 28 Дніпропетровська, спеціаліст першої категорії;

Павлоградського району, спеціаліст вищої категорії.

Конкурс відбувся на базі ДОШПО та гімназії № 12 Дніпропетровська (директор Рита Миколаївна Руда).

Кращий урок у номінації «Урок фізичної культури з елементами футболу» разом з учнями 9 класу провів Віталій

• Едуард Олексійович Кострюков, СЗШ № 39 Кам'янського (Дніпропетровська), спеціаліст вищої категорії, «Старший вчитель»;

• Неля Володимирівна Найдюк, СЗШ № 59 Кривого Рогу, спеціаліст вищої категорії, «Старший вчитель»;

• Алла Іванівна Сустретова, В'язівської СЗШ.

Микитенко, а перемогу в номінації «Інноваційний урок фізичної культури» виборів Євгеній Федоренко, який разом з учнями 3 класу гімназії показав урок з використанням інтерактивних технологій.

Абсолютним переможцем обласного туру змагань (за загальною сумою місць) стала **Неля Найдюк**, яка представлятиме Дніпропетровщину на фінальному етапі Всеукраїнського конкурсу.

Лариса ЛАВРОВА, завідувач кафедри виховання та культури здоров'я ДОШПО, кандидат філософських наук

КЛАСНИЙ КЕРІВНИК РОКУ

У Департаменті освіти і науки обласної державної адміністрації 18 травня відбулася творча зустріч з нагоди урочистого нагородження переможців та учасників обласного туру Всеукраїнського конкурсу «Класний керівник – 2015 року».

У заході, який організувала і провела навчально-методична лабораторія виховних технологій кафедри виховання і культури здоров'я КВНЗ «ДОШПО» (завідувач – С.В. Гаврилук), взяли участь 40 класних керівників загальноосвітніх навчальних закладів області – переможців та лауреатів Конкурсу.

Керував церемонією нагородження Михайло Ілліч Романенко, ректор Дніпропетровського обласного інституту післядипломної педагогічної освіти.

І-е місце посіли:

Наталія Валеріївна Павлиш – 7 клас Криворізької СЗШ № 61;

Олена Миколаївна Ломако – 9 клас Спеціалізованої СЗШ № 22 з поглибленим вивченням іноземної мови, Дніпропетровськ;

Ольга Валентинівна Мар'їна – 11 клас Фінансово-економічного ліцею, Дніпропетровськ;

Віктор Анатолійович Комісаров – 10 клас Тернівської СЗШ № 6, Тернівка.

Дипломи II-го ступеня отримали: Андрій Миколайович Бондарчук – 6 клас СЗШ № 101, Дніпропетровськ;

Наталія Олександрівна Гошкатор – 6 клас Дніпропетровської міської спеціалізованої школи № 144 з поглибленим вивченням івриту, історії єврейського народу, єврейських традицій;

Ірина Вікторівна Сулімова – 7 клас Нікопольської спеціалізованої школи № 5;

Тетяна Володимирівна Гавриш – 9 клас Чапаєвської СЗШ, Широківський район;

Світлана Петрівна Дорошенко – 9 клас Жовтоводської СЗШ № 10 з профільними класами;

Наталія Іванівна Голінько – 11 клас Дніпровської середньої загаль-

ноосвітньої багатопрофільної школи, Верхньодніпровський район.

Дипломи III-го ступеня отримали: Антоніна Василівна Овечко – 6 клас Оленівської СЗШ, Магдалинівський район;

Юлія Анатоліївна Баглай – 9 клас Чумаківської СЗШ, Томаківський район;

Ольга Григорівна Більницька – 10 клас СЗШ № 37, м. Кам'янське (Дніпропетровська);

Юлія Павлівна Дубовик – 10 клас Солонянської СЗШ № 2, Солонянський район.

Нагороджені грамотами за представлення інноваційного досвіду виховної роботи за пріоритетними напрямками діяльності:

1. *Національно-патріотичне, громадянське виховання дітей та учнівської молоді:*

Людмила Вікторівна Білоконь – 10 клас Вербківської СЗШ, Павлоградський район;

Світлана Степанівна Гнатюк – 8 клас Магдалинівської СЗШ, Магдалинівський район;

Ірина Вікторівна Грицай – 5 клас НВК № 1, Новомосковськ;

Ольга Олексіївна Ковальчук – 7 клас НВК № 6 «Перспектива», Жовті Води;

Обмін досвідом щодо вирішення важливих питань виховання сучасних дітей та учнівської молоді, змістовні, натхненні виступи класних керівників, учасників зустрічі, зацікавлене професійне спілкування, концертна програма вихованців Центру дитячої і юнацької творчості «Альтаір» Дніпропетровська – все це створило затишну, творчу атмосферу заходу.

За підсумками конкурсу, класні керівники, які вибороли I-е, II-е, III-є місце у номінаціях «Класний керівник 5-7-х класів», «Класний керівник 8-9-х класів», «Класний керівник 10-11-х класів», отримали дипломи, а переможців також нагородили цінними подарунками.

Тетяна Володимирівна Криворотько – 11 клас Криворізької СЗШ № 32;

Валентина Григорівна Лабунець – 9 клас СЗШ № 40, м. Кам'янське (Дніпропетровська);

Людмила Анатоліївна Ліскова – 11 клас СЗШ № 6, Синельникове;

Олена Юсупівна Нежуріна – 5 клас Синельниківського НВК;

Ольга Леонідівна Черногор – 7 клас СЗШ № 12, Марганець;

Валентина Едуардівна Чехман – 8 клас Апостолівської СЗШ № 3, Апостолівський район.

2. *Створення виховного простору, сприятливого для навчання, спілкування, творчості; формування ціннісних орієнтирів; соціалізація особистості:*

Юлія Юріївна Башкірова – 8 клас СЗШ № 8, м. Покров (Орджонікідзе);

Віта Віталіївна Боднар – 9 клас Новоолександрівської СЗШ, Дніпропетровський район

Надія Степанівна Головка – 9 клас НВК «СЗШ I-III ступенів – Покровська гімназія», Покровський район;

Олена Степанівна Городецька – 11 клас СЗШ № 2, Марганець;

Любов Володимирівна Ітківська – 8 клас СЗШ № 1, Першотравенськ;

Олена Леонідівна Костриця – 8 клас СЗШ № 25, м. Кам'янське (Дніпропетровська);

Марина Олександрівна Коцюба – 5 клас СЗШ № 3, Вільногірськ;

Ольга Сергіївна Красота – 6 клас Верхньодніпровської СЗШ № 1, Верхньодніпровський район;

Юлія Володимирівна Новікова-Коваль – 8 клас СЗШ № 44, м. Кам'янське (Дніпропетровська);

Тетяна Володимирівна Папуша – 5 клас Чорнявщинської СЗШ, Юр'ївський район;

Світлана Олександрівна Реут – 6 клас Вищетарасівської СЗШ, Томаківський район.

3. *Розвиток учнівського самоврядування, колективної творчої діяльності; формування життєвих компетенцій, громадянської активності школярів:*

Юлія Анатоліївна Багнюк – 8 клас Петропавлівської СЗШ № 2, Петропавлівський район;

Ольга Олександрівна Головка – 9 клас гімназії № 3, Новомосковськ;

Надія Вячеславівна Головаченко – 7 клас Царичанської СЗШ, Царичанський район;

Відзначено інноваційний досвід виховної роботи учасників конкурсу та нагороджено грамотами класних керівників за пріоритетними напрямками діяльності.

Олена Олександрівна Кірієнко – 7 клас СЗШ № 2, Першотравенськ;

Тетяна Віталіївна Короленко – 9 клас Криворізької СЗШ № 68;

Олена Олександрівна Линик – 9 клас Мар'ївської СЗШ, Софіївський район;

Тетяна Леонідівна Манжула – 9 клас СЗШ № 4, Вільногірськ;

Мартінова Валентина Анатоліївна – 11 клас Калинівської СЗШ, Широківський район;

Любов Миколаївна Сердюк – 9 клас Юр'ївської СЗШ, Юр'ївський район.

... У слові «вчитель» – все життя і мрії, Політ душі і веселковий цвіт. Найкращі помисли, свята любов, надії, І вчитель сам – це неповторний світ. Він все життя з відкритою душею Йде до людей, щоб світло донести. Учитель сяє для усіх зорею І відкриває нам нові світи...

... Саме такими вчителями, вихователями-наставниками є наші класні керівники – переможці та учасники обласного туру Всеукраїнського конкурсу «Класний керівник року». Головне – **вірити, любити і читись**, пам'ятаючи мудрі слова великого педагога Василя Сухомлинського: «Наріжний камінь педагогічного покликання – це глибока віра в можливість успішного виховання кожної дитини».

Тетяна РИГА, методист навчально-методичної лабораторії кафедри виховання і культури здоров'я ДОШПО

25-річний ювілей студії «Семицвєтия»

Чарівний світ мистецтва відкрили для себе тисячі дівчаток і хлопчаків, які навчалися і навчаються у студії комплексного естетичного виховання «Семицвєтия». Завдяки цікавим друзям, творчим заняттям, концертам чимало з них обрали свою майбутню професію – музиканта, хореографа, художника, телеведучого. Але, найголовніше, – студія виховала творчі особистості, гармонійно-цілісні та духовно-багаті молодих людей. Чимало з них привели до колективу і своїх дітей.

Ми пишаємося нашими вихованцями, які із задоволенням відвідують наші заняття, отримують високий рівень підготовки до школи, різноманітні знання, мандрують стежками Країни Музики, Танцю, Живопису, Англійської мови та Світу довкола нас.

Велика подяка педагогам студії: О.О. Ткаченко, Е.Г. Шевченко, І.Ю. Грибковій, С.А. Данович, О.М. Масловій за високий професіоналізм, пошук нових

ідей, нестандартних форм проведення занять, за любов, що вкладається в дітей – любов до світу довкола нас, до мистецтва, до друзів, до Вітчизни.

Хоча у студії навчаються найменші діти, віком від 3 до 7 років, колектив має чимало творчих досягнень. У скарбниці є нагородні фігури «Зоряний колектив Палацу», грамоти «Вчитель року», «Серце віддаю дітям» і грамота Міністра освіти і науки України.

Велика подяка батькам, які поруч із керівниками та дітьми долають усі етапи навчання, допомагають в організації та масовій роботі, рекламній кампанії.

З детальною інформацією можна ознайомитися на сайті, на сторінці студії. Чекаємо на вас у нашому чудовому Палаці.

Ольга МАСЛОВА, завідувач структурного підрозділу Міського палацу дітей та юнацтва

Міський Палац дітей та юнацтва вітає учасників та переможців виставки, серед яких – і наші вихованці: Катерина Лаєвська – І місце у середній віковій категорії, Ліза Бондар – ІІ місце у старшій віковій категорії, Захар Рудоман – ІІІ місце у молодшій віковій категорії в номінації «Графіка»; Марія Гонтова – ІІ місце у номінації «Нетрадиційний живопис».

Катерина Лаєвська, учениця НВО № 28, три роки навчається у студії «Дизайну та декору», де опановує основні різні види дизайну, образотворчої грамоти. У

Талановиті діти Дніпропетровщини

У художньому музеї відкрилася виставка мистецьких робіт переможців обласного етапу конкурсу «Собори наших душ».

дівчинки добре розвинуте абстрактне мислення, вона активна, вимоглива до себе, наполеглива у досягненні результату у тій сфері, що її цікавить, любить майструвати, декорувати. Захоплюється фотографією, вивчає ком-

п'ютерні програми, зняла перший пластиліновий мультфільм.

Катруся любить тварин, віддає їм головні ролі майже в усіх своїх творчих роботах. Небайдужість до долі тварин з'явилася завдяки благодійності їхньої сім'ї, де живуть колись безхатні собака Жуля, коти Няшка, Чернишка, Маруся, Шекіра.

Наша вихованка – постійна учасниця різноманітних виставок. То ж побажемо їй і всім дітям надалі творчих успіхів.

Марія РАХМАНОВА, керівник гуртка «Дизайну та декору»

Еvviva – ідея, єдність, юність!

VIII фестиваль креативних лідерських проектів «Еvviva» зібрав у залі Міського палацу дітей та юнацтва команди лідерів учнівського самоврядування восьми районів Дніпропетровська, які запропонували своє бачення шкільної спільноти, молодіжного соціуму, юнацького світосприйняття.

Команда Самарського району представила проект «Лідер року». Завдяки творчому підходу до виступу вони перемогли в номінації «Креативний проект».

Проект «Здоров'я» презентувала команда Центрального району. Вона доповіла про важливість для покращення фізичного стану дітей оздоровчих комплексів, які можуть допомогти придбати самі лідери учнівського самоврядування. Проект відзначений у номінації «Актуальна ідея».

Команда Новокодацького району запропонувала свій варіант здорового способу життя за проектом «Велосипедом – до школи» – і була відзначена в номінації «Перспективний проект».

«Дружба єднає народи» – ідея команди АНД району не потребує коментарів, тому вона перемогла у двох номінаціях: «Громадська позиція» та «Наш вибір».

Важливість постійних зв'язків із колишніми учнями шкіл продемонструвала команда Соборного району у своєму проекті «Зустріч з випускниками» і була відзначена у номінації «Соціальне партнерство».

Проектом «Вийди з мережі» команда Чечелівського району закликала не гаяти час, граючись із гаджетами, і перемогла в номінації «Соціальний проект».

Танцювальний проект «В здоровому тілі – здоровий дух» команди Індустріального району відзначений у номінації «Сучасний проект».

Команда Шевченківського району довела важливість надавати допомогу іншим і, завдяки проекту «Волонтерська справа», а команда СЗШ № 124 запропонувала в номінації «Сильна думка» проект «Відчуй смак рідної мови», який учні втілюють у школі.

За традицією, у фестивалі беруть участь почесні гості, представники громадських організацій, випускники Парламенту дітей та юнацтва міста, батьки.

Не на жаль – на щастя, є нетрадиційні, неформатні виступи, а клондайк лідерських ідей та творче натхнення виходять за межі регламенту. Підтримка дорослого журі заохочує постійно шукати лаконічну мову і виразні сценічні форми лідерських переконань.

Разом із дорослим працює дитяче журі, яке прискіпливо оцінює виконання усіх умов положення. Підлітки завжди підтримують креативність і саме тому усі учасники найбільше чекають на нагородження в номінації дитячого незалежного журі «Наш вибір». До речі, її багато років тому ініціювали депутати Міського парламенту дітей та юнацтва Дніпропетровська. З того часу кожний фестивальний сезон три команди отримують цю номінацію. Цьогоріч, разом з командою АНД району, пощастило командам Самарського та Новокодацького районів.

Філософія життя: Лідер – ти, лідер – я

Чи може бути так, щоб сучасні школярі з активною громадянською позицією, які працюють в осередках учнівського самоврядування, формувалися в оточенні байдужих людей та невдах? Звісно, ні! Тому юні парламентарії Дніпропетровська створюють своє особливе оточення, до якого залучають знакові постаті Придніпров'я – пред-

сирит «Горлиця»; навчальні семінари за участю кандидата історичних наук Максима Кавуна у філії Дніпропетровського історичного музею ім. Д.І. Яворницького в Обласній раді, присвячені діяльності керівників-містобудівників минулих часів; культурно-просвітницькі заходи у Дніпропетровському художньому музеї за участю студентів

Дніпропетровського коледжу культури та мистецтва; неформальне спілкування з представниками місцевого самоврядування щодо волонтерської роботи та розвитку юнацьких проектів у місті у Дніпропетровській ОДА за участю радника Голови облдержадміністрації Ірини Кашлевської; зустріч за «круглим столом» із керівництвом Дніпропетровського регіонального інституту державного управління Національної академії державного управління при Президенті України з питань профорієнтації та інтелектуальна гра «Що? Де? Коли?» разом зі студентською радою Інституту тощо.

Зростає юнь, розширюється коло однодумців та прикладів для наслідування. Саме так активна молодь бачить свою філософію життя – бути гідними, бути кращими, бути мудрішими в оточенні цікавих, успішних, працелюбних і порядних людей.

Напередодні літнього відпочинку та вступної кампанії вітаємо всіх з Міжнародним днем захисту дітей. Бажаємо шкільній молоді, педагогам і батькам добра, миру та порозуміння.

Нагуєвичі – батьківщина Івана ФРАНКА

У світі існує чотири музеї Івана Франка – три в Україні та один у Канаді (у м. Вінніпег). А ще – чи не в кожній школі є світлиці й куточки письменника. Але, щоб відчутти й зрозуміти Каменяра, варто завітати до села Нагуєвичі Дрогобицького району Львівської області, звідки він родом.

Нагуєвичі – мальовниче галицьке село, яке, на перший погляд, схоже на інші. Але насправді воно має свою родзинку – серед цієї чарівної прикарпатської місцевості 27 серпня 1856 року народився український геній Іван Франко. І сьогодні в Нагуєвичах панує така творча атмосфера, як і за часів письменника. Село зберігає свою багату історію: в музеї, в стежці Франка, в устах селян.

Історія села розпочалась ще за князівських часів. Колись тут існувало поселення Сольне (засноване 1050 р.), а згодом, після його зруйнування кочівниками, – Башево, яке теж зруйнували ординці. Сучасну назву село отримало, за переказами, від пана Нагуєвицького, який привласнив навколишні землі. Старожили також розповідають, що колись, в давнину село ще називали Далева.

ні знахідки в околицях Нагуєвич і їх сучасні уживання», «Спалення упири в селі Нагуєвичі в 1831 р.», «Лісові шкоди, кари в Нагуєвичах», «Татарські напади на Підгір'я». Тут, у Нагуєвичах І. Франко створив чимало творів, зокрема: повість «Захар Беркут», оповідання, поезії; перекладав сонети В. Шекспіра, «Фауст» Й. Гете, «Мертві душі» М. Гоголя, досліджував Т. Шевченка та перекладав його твори німецькою. При цьому встигав працювати на землі як звичайний селянин і часто жив в поганих матеріальних умовах, не маючи ні взуття, ні лампи, щоб працювати вечорами.

Іван Якович любив Нагуєвичі, і вони любили його. Як тільки село облітала звістка, що приїхав Іван Франко, до батьківської оселі поспішали люди. Вони просили написати яесь клопотання, чи

житньої соломи. Вона була збудована правдоподібно ще наприкінці XVIII ст. в часі першого оселення Нагуєвської Слободи, а мати мого віття десь у 20 рр. XIX ст. купила її з усім обійстям, з 12 прутами поля та усіма господарськими приладами. Звичаям майже всіх підгірських хат вона була орієнтована вікнами на полудень, мала дві обори... В хаті було дві кімнати, долішня, де стояла глиняна піч, при ній припічок і запічок». Письменник описав садибу батьків, подав зовнішній та внутрішній вигляд кожної будівлі – хати, шопи (місце зберігання сільськогосподарського рема-

27.8.1856 (160 років) – 28.5.1916 (100 років)

писменника. Тут є чимало його книжок різних років і видавництв. На другому поверсі діють постійні фотовиставки «Письменнику 150-155 років», виставка дрогибицьких художників «Краєвиди Нагуєвич». Часом виставляється кераміка, вишивка, одяг мішан тощо.

Перед музеєм (ліворуч) встановлено хрест на честь скасування панщини 1848 року, викуваний батьком Івана Франка. Праворуч – скульп-

Перша назва села дає підстави припустити, що тут видобували сіль. Технологія добування була така ж, як і в сусідньому Дрогобичі. Із соляних криниць черпали ропу, яку потім випаровували. Сіль, що осідала на дні, формували у невеличкі форми, що називалися «топка». Їх зсипали у мішки і продавали. Однак із приєднанням Галичини до Австрійської імперії 1774 року, соляний промисел у селі занепав, оскільки центрів солеваріння в імперії Габсбургів було чимало.

Колись, у давнину в Нагуєвичах була фортеця та Василіанський монастир. Ще однією перлиною села була дерев'яна церква Перенесення мощів Святого Миколи, збудована 1801 року, у якій хрестили Івана Франка.

1952 року, коли була мода перейменовувати населені пункти на честь визначних осіб, без згоди селян Президія Верховної Ради Української РСР вирішила перейменувати Нагуєвичі на село Івана Франка. 1989 року на велелюдному святкуванні 133-річчя від дня народження Івана Франка українські письменники запропонували відновити назву села Нагуєвичі. З приводу повернення історичної назви в селі відбулось два сходи. Депутати сільської ради винесли це питання на сільській референдум. 75,4% виборців-мешканців села на запитання «Чи бажаєте Ви повернути селу Івана Франка його історичну назву Нагуєвичі?» відповіли «Так». 25 червня 2009 року Верховна Рада України ухвалила рішення повернути селу назву Нагуєвичі.

Нагуєвичі пам'ятають свого славетного земляка. При в'їзді до села можна побачити напис: «Вас вітає Франкова Земля».

Саме виховання у селянському середовищі прищепило йому змалку любов до рідного народу та краю. Рідному селу письменник присвятив кілька наукових праць: «Коляда в Нагуєвичах», «Неолітич-

потребували поради, чи просто хотіли почути, що діється у світі. Розповідали про свою нужду та різні пригоди, які потім слугували канвою для сюжетів його літературних праць. Багато краян ставали героями чи прототипами творів: сільський священик Йосип Левицький, дяк Василь Гром, писар Кость Дум'як, рідний батько Яків, коваль. А інші допомагали йому записати, закарбувати у пам'яті нащадків народну творчість.

Славетного земляка тут шанували, але музей відкрився тільки після Другої світової війни – 1946 року – у найкращій і найбільшій хаті на селі, яка, щоправда, до письменника ніяк не дотична. Лише 1981 року вирішили «пересунути» Франковий музей поближче до батьківської садиби.

10 березня 1994 року відкрили Державний історико-культурний заповідник «Нагуєвичі», до якого належать: меморіальний музей Івана Франка, відновлена батьківська хата, господарські приміщення, скульптурна композиція «І. Франко і світова література», будинок літератора, художньо-меморіальний комплекс «Стежка Івана Франка», капличка Різдва Богородиці, Літній театр, пасіка, гай і «Гаялина казок».

Музей «Садиба Івана Франка» відчинив двері 27 серпня 1981 р. (на 125-річчя від дня народження). Батьківська хата письменника не збереглася (згоріла), але її інтер'єр відтворили за етнографічним нарисом-спогадами Івана Франка «Моя батьківська хата» (1913 р.): «Моя батьківська хата була під солом'яним стріхом, пошита китицями з

ненту), шпихліру (зерносовище), кузні з ковальським міхом, що належав батькові, стодоли та стайні.

В садибі зібрані давні речі побуту, посуд, одяг часів Івана Франка, цінні реліквії родини Франків: дитя-

ча колиска, у якій колихалися діти Якова Франка, материне дзеркало в дерев'яній оправі, мисник тощо. Ковальське знаряддя з кузні колись належало старенькому ковалеві з Нагуєвич, наразі вже покійному, який подарував речі на експонування. Децю – з кузні батька Франка.

Навпроти музею-садиби розташована двоповерхова будівля, в якій розміщена літературна експозиція музею Івана Франка. Тут багато простору, лаконічні декорації, що робить музей сучасним, мінімалістичним і «не сільським».

Тут зібрано матеріали про життя і творчість письменника в Нагуєвичах і на Дрогобищині. Експозицію про дитячі роки, навчання можна побачити на першому поверсі. «Це Золота книга пошани. Франко вчився у Дрогобичі, а в цю книгу записували прізвища найкращих учнів – не за алфавітом, а за рівнем знань. І в кожному класі Франко був першим. – розповідає екскурсовод».

Приваблюють картини місцевих художників, на яких зображений Іван Якович. Друга зала присвячена вшануванню пам'яті

турна композиція «І. Франко і світова література» – один із найкрасивіших пам'ятників Іванові Яковичу. Його створили народний художник Емануїл Мисько, заслужений діяч мистецтв України Йосип Садовський і архітектор Станіслав Мигаль. Скульптори зобразили і бронзового Каменяра, і його натхненників та однодумців – Гомера, Шота Руставелі, В. Шекспіра, Й. Гете, А. Міцкевича, О. Пушкіна, Льва Толстого, Ш. Петефі, Х. Ботвева, Данте. Їхні твори І. Франко вивчав і перекладав для українського читача.

Неподалік від літературного музею, у Франковому гаю, 1981 року створено «Стежку Івана Франка», яка простягається від музею на 1700 метрів у лісі. Стежка – найромантичніше місце у Нагуєвичах. Обабіч лісової алеї розташовані дерев'яні скульптури – герої казок і творів письменника: Захар Беркут, Прометей, Каменяра, Дзвін, Мойсей, Ріпники, Пісня і праця, Кохана та інші. Тут є й вирізьблені вірші.

Стежкою можна дійти до Гаялини казок (теж за Франком), побачити пасіку, де зібрані оригінальні вулики з усіх районів Львівської області. А в глибині лісу є урочище «Ярина» із цілющим джерелом та капличкою. Дуб Івана Франка, на жаль, уже висох. Колись письменник полюбляв спочивати під ним. Саме тут 1879 р. він написав оповідання «Олівець».

У музеї проводяться читачькі конференції – переважно у дні пам'яті Івана Яковича, вчительські семінари, День молоді тощо. 27-29 липня 2012 року в Нагуєвичах вперше відбувся музично-мистецький фестиваль Франкофест, який зібрав 45 тисяч відвідувачів, а 2013 року – фестиваль «ФранкоМісія».

Із родини Франка в музеї найчастіше бувають нащадки по синові Петру, правнуку Івана Яковича, які мешкають у Львові.

За матеріалами Інтернет-видань

Моє
Придніпров'я

Травень

1 • 85 років тому (1931 р.) – у с. Олександрівці (сучасна назва – Рахманівка. З 1997 р. у складі Центрально-Міського району Кривого Рогу) народився **Дмитро Костянтинівич Грибок**, художник. Майстер портретного та пейзажного живопису.

2 • 160 років тому (1856 р.) – народився **Борис Захарович Коленко**, геолог (мінералог і петрограф), педагог, професор Московського гірничого інституту. 1875 р. із золотою медаллю закінчив Катеринославську гімназію. Помер 4 грудня 1946 р.

3 • 210 років тому (1806 р.) – народився **Микола Никифорович Мурзакевич**, освітній та культурний діяч, вчений, археолог, архівіст. Досліджував історію Придніпров'я, зокрема Катеринославщини. Помер 27 жовтня (15 ст. ст.) 1883 р.

• 85 років тому (1931 р.) – народився **Юрій Демидович Шковира**, вчений-геолог, викладач, письменник, краєзнавець.

6 • 75 років тому (1941 р.) – у с. Богданівці Васильківського району народився **Володимир Павлович Небоженко**, заслужений художник України. Відомий у галузі станкової та монументальної скульптури.

18 • 115 років тому (1901 р.) – у Катеринославі почало діяти **Катеринославське Наукове товариство**, першим головою якого був професор В.В. Курилов.

20 • 40 років тому (1976 р.) у Дніпропетровську збудовано 19-поверховий житловий будинок із магазином «Будинок книги» – перший хмарочос міста.

21 • 80 років тому (1936 р.) – у с. Цвітоха Славутського району на Хмельниччині народився **Іван Васильович Рибицький**, поет. З 1977 р. мешкав у Дніпропетровську, працював у молодіжній газеті «Прапор юності», видавничстві «Промінь».

24 • 170 років тому (1846 р.) – на Верхньодніпровщині народився **Іван Костянтинівич Абаза**, громадський і земський діяч Катеринославщини. У 1906-1912 рр. був головою Катеринославської губернської земської управи. Помер 10 липня 1916 р.

24 • 135 років тому (1881 р.) в с. Романковому (нині – у складі м. Кам'янське/Дніпродзержинськ) народився **Олексій Васильович Коваленко**, лікар, перекладач «Слова про Ігорів похід» українською мовою. Помер 29 червня 1962 р.

• 105 років тому (1911 р.) – у Катеринославі народився **Юрій Володимирович Корецький**, український поет і перекладач. Загинув 1941 року в боях за Київ.

27 • 145 років тому (1871 р.) – в с. Боровківці (тепер Верхньодніпровського району) народився **Андрій Іванович Крупій**, український поет-сатирик. Помер 12 травня 1948 р.

• 155 років тому (1861 р.) – народився **Борис Васильович Едуардс** (Едвардс), художник, скульптор, автор першого пам'ятника О.М. Полю у Кривому Розі, пам'ятних знаків на місці фортеці Кодак і неподалік Ненаситського порогу (місце загибелі князя Святослава у 972 р.). Помер 12 березня 1924 р. на острові Мальта.

• 140 років тому (1876 р.) – у с. Царичанці народився **Костянтин Григорович Воблий**, український економіст, демограф, статистик, академік АН УРСР, віце-президент АН (1928-1930). Помер 12 вересня 1947 р.

29 • 115 років тому (1901 р.) – у Павлограді народився **Кирило Дмитрович Синельников**, вчений-фізик, організатор науки, академік АН УРСР. Помер 16 жовтня 1966 р.

Календар підготувала Ярина ГОЛУБ, завідувачка краєзнавчого відділу обласної універсальної наукової бібліотеки

Олекса КОВАЛЕНКО

Його ім'ям названа вулиця старого міста, його біографію можна знайти у довідковій літературі, але, як лише незначна частина айсберга здіймається над поверхнею гірких вод океану, як парадний глянець портрета мало подібний до істинного образу звитязця, так і офіційний життєпис Олекси Васильовича Коваленка неперівнянний із його справжнім життям.

Він народився 12 (24) травня 1881 р. у давньому козацькому селі Романковому¹. (Нині – у складі м. Кам'янське / Дніпродзержинськ) в родині селянина Василя Коваленка. Після навчання у церковно-парафіяльній школі Олексій самотужки подався до Катеринослава, де 1902 р. державним коштом здобув освіту у фельдшерській школі.

Але коло інтересів молодого фельдшера не обмежувалося медициною. 1913 р. Олекса вперше ознайомився та відразу ж захопився найвеличнішою пам'яткою давньоруської культури «Словом о полку Ігоревім» у переспіві Михайла Максимовича. Він вирішує видати «Слово» своїм коштом, але, не маючи досвіду у видавничих справах, зустрічається в Києві з Марією Грінченко. За порадою вдови відомого українського письменника до видання було взято ще неопублікований переспів Панаса Мирного під назвою «Дума про військо Ігореве», який побачив світ у Катеринославі 1914 р. накладом 3060 примірників. Це видання коштувало Коваленкові піврочного фельдшерського заробітку. 250 примірників було розіслано по Україні та за її межі – до Нью-Йорка, Лондона, Парижа, Берліна.

Коваленко ще дужче захопився «Словом», «захворів» ним, закохався – на все життя! Олексій Васильович читав і перечитував переклади, переспіви, порівнював їх між собою щодо відповідності оригіналу, вивчав наукові розвідки і, нарешті, наважився сам перекласти текст сучасною українською мовою, як він висловився, «для себе». Цій праці він віддав усі подальші роки життя, поєднуючи її зі своїм першим покликанням – медициною.

У 1922-1928 рр. Олексій Коваленко, без відриву від фельдшерської практики, навчався у медичному інституті Дніпропетровська, після отримання диплома працював лікарем-терапевтом у Кам'янській робітничій лікарні. Лікар від Бога, він бездоганно визначав діагноз у найскладніших випадках, знав секрети пульсодіагностики, розрізняючи з три десятки різних видів биття серця, кожен із яких виразно говорив йому про стан пацієнта. «Практично поставлений діагноз – це вже п'ятдесят відсотків зцілення», – любив говорити терапевт Коваленко, чий авторитет як лікаря не поступався авторитетові Коваленка – знавця «Слова о полку Ігоревім».

У роки Голодомору в рідному селі Романковому, що за шість кілометрів від Кам'янського, лише за перше півріччя 1933-го помер кожний восьмий мешканець. Смерть лютувала по українських селах. Як міг, допомагав лікар і громадянин О. Коваленко людям, які потрапили до тенет смерті.

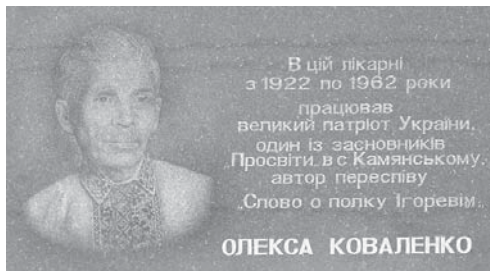
У вільний від роботи час Олекса Коваленко далі підкорював вершину «Слова о полку Ігоревім». Праця над переспівом стала для нього ковтком свіжого повітря в жахливій атмосфері «будівництва соціалізму».

Інтелегентна, високоосвічена, дуже скромна людина, він був справжнім сином своєї Батьківщини, плоть від плоті української землі. Коваленко фізично страждав від того, що чим далі, тим більше принижується, забороняється мова, якої вчила його мати; що у вишійшій сорочці чи з довгими

вусами небезпечно з'явитися на вулиці, а якщо при прийомі на роботу заговориш «хохляцким язиком», – вважай, що місця для тебе не буде.

Не міг збагнути, чому росіян, поляків чи французів, які палко люблять свою Вітчизну, називають патріотами, а таких самих українців – націоналістами.

Його дім та подвір'я ще у двадцяті роки були «гостинним двором» кам'янської інтелігенції. Ольга Коваленко, дочка Олекси Васильовича, згадувала: як бездоганно одягненні чоловіки та жінки збирались у батька, грали в шахи, вели нескінченні інтелектуальні бесіди. Але вже із середини тридцятих років такі зустрічі стали неможливими, люди мусили уникати спілкування, щоб не стати жертвою наклепу.

Пам'ятна дошка на лікарні

Лікарня, де працював О. Коваленко

1938 р., у розпал репресій, О. Коваленка викликали на Пеліна, 13 – до майже сусідньої з його будинком організації – міського відділу НКВС «на бесіду». Там рум'янощоче бидло у гімнастерці наказало немолодому шанованому лікарю стати навколійки та плігати по кімнаті, «як жабка». 57-річний чоловік присів і почав стрибати. Невдовзі впав на підлогу. Нарешті його запитали, «в якій мере» він пов'язаний з українськими буржуазними націоналістами, нині та у дожовтневий період? Повернувшись «із бесіди», О. Коваленко одразу почав палити безцінні папери, зокрема й листи Панаса Мирного та інших класиків української літератури.

14 травня 1938 р. Олексу Коваленка арештували. Його звинуватили в участі у контрреволюційній українській націоналістичній групі. Майже вісім місяців перебував Олексій Васильович за ґратами міського НКВС і аж 18 січня 1939 р. був звільнений з-під варті, а його справа була переглянута.²

Дніпродзержинськ був окупований вже за два місяці після початку війни – 22 серпня 1941 р. Під час нацистської навали Олекса Коваленко брав участь у діяльності українського національного підпілля, надавав до друку в міській газеті «Кам'янські вісті» матеріали часів УНР зі своєї славетної бібліотеки, деякий час переховував у своїй квартирі професора Дніпропетровського транспортного інституту, голову обласної управи Панаса Олійниченка.

Після визволення Дніпродзержинська від нацистів Олексій Васильович вирішив видати «Слово» у власному перекладі. Він наважується звернутися до найкращого знавця «Слова о полку Ігоревім» академіка Академії Наук УРСР Миколи Гудзія, відомого вченого, автора «Курсу історії давньої російської літератури». Оцінка переспіву була однознач-

ною: «На Вашій праці позначилась справжня культура».

«Ваші листи з варіантами перекладів я одержав і з великою увагою їх вивчаю, – писав до О. Коваленка відомий літературний критик В. Соболевський. – Я порівнюю Ваші наспівні нюанси з багатьма перекладами українських перекладачів і бачу, як обмежена схемою їхня творчість і як далекі вони від чарівних звуків високої урочистості стародавньої пам'ятки».

І свято завітало на вулицю Олекси Коваленка: 1954 р. в альманасі «Вогні Придніпров'я» вміщено його переспів «Слова о полку Ігоревім».

«Слово» моє улетіло і ніхто його більше не зупинить!» – піднесено говорив він друзям, притискаючи долоні до грудей.

Так, тридцять два роки життя йшов Олексій Васильович до втілення своєї мрії, до своєї довгоочікуваної та вистражданої вершини. А попередче чекали інші. Наступного, 1955 р. київське видавництво «Радянський письменник» здійснило публікацію поетичних перекладів та переспівів «Слова», зроблених у дожовтневій та радянській літературі. Серед перекладів, виконаних за радянські часи, було подано три: Максима Рильського, Наталі Забіли та Олекси Коваленка. Зважаючи, що переклад Наталі Забіли був цікавою спробою поетичного осмислення видатного твору з урахуванням інтересів юних читачів, можна вважати, що укладачі збірника серед безлічі переспівів «Слова» кращими визнали роботи Максима Рильського та Олекси Коваленка.

1960 р. переспів дніпродзержинського автора в новому, переробленому варіанті надрукувало окремою книжкою дніпропетровське книжкове видавництво накладом п'ять тисяч примірників!

Вшановуючи О. Коваленка та вітаючи його з 80-річчям, відомий вчений-славист, професор Софійського державного університету Миколай Дилевський писав до Олекси Васильовича щодо його переспіву «Сло-

ва о полку Ігоревім»: «Такі речі можуть бути тільки результатом подлинної любові к избранному объекту, соединённой с широкой начитанностью и теоретической подготовкой».

Помер Олексій Васильович Коваленко 29 червня 1962 р. у рідному місті.

Олександр СЛОНІВСЬКИЙ,
«Моє Придніпров'я»

Примітки.

1. Любов до малої батьківщини втілювалася пізніше в літературному псевдонімі – «О. Коваленко-Романківський».

2. Олексі Коваленкові справді пощастило вижити в лабетах НКВС. Адже, саме наприкінці 1938 – на початку 1939 року Й. Сталін та його поплічники, готуючись до Другої світової війни та «звільнення» країн Європи (зокрема, і Західної України), проводили «лібералізацію», що передбачала припинення на час масових розстрілів, звільнення деякого з арештованих, «відновлення справедливості», загравання з українською інтелігенцією. Ці заходи мали створити на «експорт» символічний образ «Країни Рад» взагалі і «Радянської України» зокрема. (Ред.)

ЗАСНОВНИК ОБЛАСНОЇ ПЕДАГОГІЧНОЇ ГАЗЕТИ «ДЖЕРЕЛО» — ДЕПАРТАМЕНТ ОСВІТИ І НАУКИ ОБЛДЕРЖАДМІНІСТРАЦІЇ

Редакційна колегія:
В.М. ВАСИЛИНЕНКО, М.Г. ВАТКОВСЬКА, В.Г. ДОЛГОПОЛІЙ,
О.В. ПОЛТОРАЦЬКИЙ, М.І. РОМАНЕНКО, В.Г. СЕРЕДНЯ

Головний редактор З.В. МАРЧИШИНА
Заступник редактора Є.А. ШУЛЬГА
Фотокорн Г.Г. та А.Г. КРЮЧЕНКИ
Дизайн і верстка Н.О. АНТОНЕНКО

САЙТ ОБЛАСНОЇ
ПЕДАГОГІЧНОЇ ГАЗЕТИ
«ДЖЕРЕЛО»: gdjerele.jimdo.com

Свідectво про реєстрацію
ДП № 66 від 13.12.1993.

Формат А 3.

Обсяг 0,8 ум. др. арк.

Адреса редакції:
49006, Дніпропетровськ,
вул. В. Антоновича, 70, к. 216.
Телефон/факс: 732-47-61,
732-48-48.

E-mail: GDjerele@ukr.net